

2c
NARODA
CITAJTE, K. VAS ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

POZOR, NAROČNIKI...
Naročnikom naznanjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Zadržite potrdilo poleg naslova na listu, do katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana.

No. 247 — Stev. 247 — VOLUME LIII—LETNIK LIII NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 21, 1945 — PETEK, 21. DECEMBRA, 1945 Tel. CHelsea 3-1242

RUSIJA HOČE OD TURČIJE ZEMLJO

Na konferenci treh ministrov je bilo v ospredje potisnjeno vprašanje glede Turčije, ko je sovjetsko uradno časopisje objavilo zahteve, da Turčija prepusti Rusiji strateški 5500 kvadratnih milj obsegajoči obrežni pas ob Črnem morju, ki meji na sovjetsko veliko petrolejsko pristanišče Batum.

V ruski zahtevi je tudi vključeno zelo važno pristanišče Trabzon in kos zemlje, ki je dolg okoli 110 milj in 50 milj širok in se razteza proti jugu od ruske-turške meje ob Črnem morju.

Ker je bila ta zahteva ob istem času objavljena v štirih vodilnih moskovskih listih, je jasno, da je bila objava naročena iz Kremļa.

In ta zahteva je bila objavljena, ko se je Stalin vrnil s počitnic v Moskvo in je osebno posegel v posvetovanja treh zunanjih ministrov.

Pas ob Črnem morju leži ravno severno od turških province Kars in Erzerum. Sovjetsko časopisje je že več mesecev podpiralo zahtevo armenskih nacionalistov, da sta te dve provinci vključeni v Armensko sovjetsko republiko.

Včeraj pa je rusko časopisje prvič zahtevalo omenjeni pas ob Črnem morju.

Državni tajnik James F. Byrnes in angleški zunanji minister Ernest Bevin nista povedala svojega mnenja o novi ruski zahtevi, toda zahteva, ki je izšla v listih, je bila naglo predstavljena in jima predložena.

Zahteva je bila stavljena v imenu sovjetske republike Georgije, ki je domovina Josipa Stalina. Objavljena je bila v obliki pisma na štirih kolonah, ki sta ga napisala georgijska zgodovinarja S. Dzahanašija in N. Bersenišvili.

Pismo je prvotno objavil list Komunist v Tiflisu in zahteva, da je Rusiji vrnjeno vse ozemlje, ki ga je od Rusije dobila Turčija leta 1921.

Pokrajino ob Črnem morju ter province Kars in Erzerum je Rusija prepustila Turčiji, ko je imelo turško vojaštvo zasedene province več mesecev.

Obrežna pokrajina ima okoli 100.000 prebivalcev, ki živijo večinoma okoli velikega tržnega mesta Artvina. Druga mesta v tej pokrajini so: Ardagan, Olta, Tortum, Ispir, Bajburt, Giumištane in Giesun.

Vsa pokrajina s Karsom in Erzerumom seže okoli 100 milj proti jugu od kavkaški meji Rusije, ki veže iranski Azerbajdžan, kjer je bila postavljena neodvisna republika.

Rusi odnosi s Turčijo so že precej časa zelo hladni. Pred dnevi je Rusija opozorila Turčijo na protiruske demonstracije v Istanbulu.

Poleg tega je Rusija tudi zahtevala, da je razveljavljena pogodba v Montreuxu in je Rusiji dovoljen prehod skozi Dardanele. Rusija je zahtevala tudi oporišča ob Bosporu in Dardanelah, da bi mogla varovati važno morskoročino.

KITAJCI SE PRIPRAVLJAJO NA SPREJEM GENERALA MARSHALLA

Kitajski nacionalistični in komunistični voditelji so pripravljani iti s mirovnimi koncesijami do skrajne meje, da napravijo na novega ameriškega poslanika tem boljši utis.

Opazovalci v Čungkingu pravijo, da je vlada pripravljena v svojih koncesijah iti dalje kot pa komunisti, ki iskreno žele, da pride na bližajočo se konferenco do zaželenega mira.

Obenem pa je na osrednjo vlado napravila zelo dober utis obljuba predsednika Trumana za gospodarsko pomoč, ki bo na konferenci doseženo edinstvo; v tem slučaju je tudi ameriško vojno mornarico pripravljena dati Kitajski nekaj svojih odvisnih ladij.

Komunisti so odločni v tem, da se izognejo vsem zahtevam, katere bi se mogoče generalu Marshallu zdele neumestne.

V petek se bo z aeroplanom peljal iz Šanghaja v Nanking, kjer se bo prvič sestel z generalissimom Čankajšekom.

General Marshall se je danes z aeroplanom odpeljal iz Manile v Šanghaj, kjer se bo posvetoval s ameriški vojaški.

Konferenca treh ministrov bo najbrže zelo dolgo in prav gotovo še čez božične praznike, kajti državni tajnik Byrnes je naznanil, da bo na večerji ameriške kolonije v ponedeljek.

EVROPSKE NOVOSTI

Stalin je dokončal svoje dolgotrajne počitnice na Kavkazu in se vrnil v Moskvo. — Mednarodno posvetovanje glede atomske sile.

MOSKVA, 19. decembra. — Generalissimo Stalin je dokončal svoje dolgotrajne počitnice na Kavkazu in se je včeraj vrnil v Moskvo, da prisostvuje konferenci ministrov inostranih del Rusije, Združenih držav in Anglije, ki se vrši v Moskvi glede svetovnih mednarodnih vprašanj in zadev. Stalin je dokončal svoje 68 dni trajajoče počitnice baš štiri dni pred njegovim 68tim rojstnim dnevom ter je takoj pričel z delom kot predsednik zboru ljudskih komisarjev. Stalinovo vrnitev v Moskvo je vse tukajšnje časopisje objavilo v obliki kratkega naznanila. Pripravljalna dela za mednarodno konferenco so dovršili ministri inostranih del Rusije, Zjed. držav in Anglije, in sedaj, ko se je Stalin vrnil, se bodo vršila posvetovanja glede mednarodnega položaja v podrobnostih tako glede uravnavanja atomske sile, kakor tudi glede mednarodnega položaja, ki je nastal med zapadnimi zavezniki radi Balkana in Irana ter Indonezije, Kitaja in kolonialnih vprašanj ter zahtev takozvanih kolonialnih narodov po popolni neodvisnosti. Predsednikom tozadevnih posvetovanj je bil odbran sovjetski minister inostranih zadev, Vjačeslav Molotov.

Irška je še vedno sovražna napram zaveznikom

DUBLIN, Irsko, 20. decembra. — Šele sedaj, ko je druga svetovna vojna takorekoč vsaj deloma končana, se je izvedelo, čemu je tekom vojne ostala Irsko nevtralna in ni dopustila, da bi se izročila kaka irska luka zaveznikom kot mornarična baza. — Irsko namreč smatra Anglijo kot svojo napadalno, kajti Anglija je Irsko razdelila v dva dela. Ako bi bila Irsko ostala celota, potem bi se brezdomno pridružila zaveznikom takoj pričetkom druge svetovne vojne. Južna Irsko je namreč ločena od severne radi spletkarenja Anglije in tega Irsko ne bode nikdar pozabila.

Vojaki čakajo na prevoz
Okoli 125.000 vojakov, ki so prišli s Pacifika je zelo nervoznih, ker ni na razpolago dovolj vlakov, da bi jih odpeljali domov. Včeraj so jih pričeli odvažati proti vzhodu in jih bo vsak dan odpeljanih kakih 25.000.

Toda vojaki vsak dan prihajajo in okoli 90.000 vojakov bo moralo obhajati Božič v kakem pristanišču na zapadni obali.

Prebivalstvo otoka Sumatre se je pridružilo Javancem

BATAVIA, Java, 19. decembra. — Politični vodje prebivalstva velikanskega otoka Sumatra, so ravnokar dokončali svoja posvetovanja z indonezijskim ministrijskim predsednikom, Sjahrirom. Tem povodom so enoglasno zavrnili predlog Nizozemske, katere je otočanom na Sumatri ponudila samovlado v obliki nizozemskega dominija. Istodobno so politični vodje na Sumatri izjavili, da bodo podpirali vse zahteve indonezijske republike, katere za sedaj še ni priznana, in sicer dokler se ne doseže popolna zmaga in popolna neodvisnost.

Dosedaj se se boji za neodvisnost Indonezije vršili le na otoku Javi, dočim se je na Sumatri pripetilo le nekoliko manjših izgrediv. Ko se je včeraj vršilo posvetovanje na Sumatri glede neodvisnosti, so domačini ustrelili nekoga Nizozemca, in sicer v pokrajini Medan.

Mnogo snega
Te dni je v New Yorku in okolici zapadlo okoli 9 inčev snega in vremenski prerok ga napoveduje še več. Včeraj je ves dan snežilo in šele proti večeru je nehajl sneg. Za danes ponovi je napovedano, da bo nekoliko snežilo, tako da je nam New Yorkanom zagotovljen bel božič, ki bo prvi v 15 letih. Od zapada prihajajo novi vetrovi, ki nosijo sneg, zato je pred Božičem vsak dan pričakovati kaj snega.

Nuernberg

Strupene kroglice preiskovali na jetnikih

Na obravnavi v Nuernbergu je bilo pričano, da so SS zdravniki vstrelili pet ujetnikov s strupenimi kroglicami, da so preiskovali njihov učinek in da bi iznašli še bolj strupene kroglice za nemško armado.

Glavni SS zdravnik dr. Krukowski je priznal, da je z dvema drugima zdravnikoma vstrelil pet ujetnikov skozi levi kolik s 7.65 centimeterskimi kroglicami v septembru l. 1944.

Kroglice so bile napolnjene s kemično tvarino po imenu akonotinitrat v kristalni obliki. Šli so skozi nože dveh ujetnikov brez vsakega učinka.

Ostali trije pa so po 20 minutah pričeli dobivati sline v taki množini, da jih niso mogli požirati in so umrli v 121 do 129 minutah.

Iz dosedanje obravnave je bilo dokazano, da je bil vsak del SS zapleten v vojne zločine in da je cela organizacija kriva vojnih zločinov.

Danes je bil zadnji dan obravnave in sodniki so šli na božične počitnice in bodo zopet pričeli soditi kmalu po Novem letu.

Vseh 20 obtožencev je bilo povabljenih, da za božič pri cerkvenih opravilih pojo božične pesmi.

Posebnega božičnega kosila ne bodo imeli; ne bo nikakih daril in sploh nikakih posebnih dovoljenj.

Stalin — najmočnejši mož vseh časov

Predsednik sovjetskih ljudskih komisarjev, maršal Stalin, ki danes obhaja svoj 66. rojstni dan, je danes najmočnejši mož na svetu. Nikdo v naši dobi ni imel v svojih rokah toliko moči, kot Stalin; ni ti Hitler.

V svoji močnatosti se more primerjati z največjimi možmi v zgodovini z Džengiskanom, Petrom Velikim in Napoleonom.

Kot vladar Rusije s skoro 200.000.000 prebivalci, ima pod svojo oblastjo poleg neizmenih poljan Sibirije tudi polovico Evrope s svojo okupacijsko armado in s sosednimi državami, ki so prijateljice Rusije.

S porazom Japonske bo prišla v senco Rusije — in to pomeni pod vpliv Stalina — vsa Azija. Stalin preobrazuje skoro ves vzhodni svet.

Josip Vissarionovič Džugašvili, ki je njegovo pravo ime, je bil rojen v majhni vasi Gori blizu Tiflisa na Kavkazu 21. decembra, 1879. Do skrajnosti ubog, obraz popačen v sled koz, leva roka nekoliko hroma, vse to mu je delalo mladost skrajno nesrečno. V srečo se mu je naselila grenkoba in velika nezupnost, kar je ohranil do današnjega dne.

Pred revolucijo je bil le majhen bel božič, ki bo prvi v 15 letih. Od zapada prihajajo novi vetrovi, ki nosijo sneg, zato je pred Božičem vsak dan pričakovati kaj snega.

Iz delavskih krogov

17.000 delavcev, ki so vsluženi pri Western Electric Co. je zapretilo z štrajkom. — Štrajk pri General Motors Corp.

Uprava unije delavcev, ki so zaposleni pri Western Electric Co., naznanja, da bodo 17.000 članov te unije v kratkem pričelo z štrajkom, kajti posestvo vanja, ki so se vršila med delavstvom in imenovano družbo glede povečanja plače, so se izjalovila. Člani unije so glasovali v prid štrajka že dne 28. novembra in ako unija sedaj proglasi štrajk, bodo vse delavstvo v 21 tovarnah imenovane družbe v državah New York in New Jersey pričelo z štrajkom. Unija zahteva povišanje plače za trideset odstotkov, dočim ponuja družba le petnajstodstotno povišanje plač svojih delavcev.

Naši južni sosedje

Nadaljevanje kampanje za predsedniške volitve v Mehiki. — Španska republikanska vlada je še vedno v Mehiki. — Nova proti-Francova stranka.

MEXICO CIUDAD, Združene države Mehikanske, 18. dec. — Mehikanski državljani so ljudje dobrega spomina in sedaj, ko se bližajo zopet predsedniške volitve, zatrjujejo, da so sedaj baš tam, kjer so bili pred petimi leti. Položaj je namreč v resnici sličen političnemu položaju, ki je tukaj zavladal pred petimi leti povodom zadnjih predsedniških volitev.

Bivši državni tajnik, Ezequiel Padilla, je namreč naznanil, da bode tudi kandidiral za predsedniško mesto in se je kar sam proglasil kot "ljudski kandidat", kakor je to storil leta 1940 general Juan Andrea Almazan, ki je tedaj baje zastopal navadne ljudi, ki pa je bil kljub temu poražen po sedanjem predsedniku, Avila Camacho.

Predsedniški kandidat Padilla vodi svojo volilno kampanjo na ta način, da pozivlje ves mehiški proletarijat naj z pomočjo glasovnic odpravi politični monopol sedanje vladajoče stranke. Njegovi nasprotniki trdijo, da je on, Padilla, ko je bil državni tajnik, skoraj prodal Mehiko Združenim državam Severne Amerike, od kjer baje pričakuje gmotno in politično podporo. Baš tako se je zatrjevalo leta 1940 o kandidatu Almazanu, kateri je baje tedaj dobival orožje iz Združenih držav Severne Amerike — za pričetek revolucije v Združenih državah Mehikanskih, dasiravno je vsakomur znano, da omenjene dozdevne revolucije sploh nikdar ni bilo.

Kljub vsemu temu pa Padilla upa, da se bode zgodovina zopet obnovila — vsaj deloma, tako, da mu bode mogoče premagati pri volitvah njegovega tovariša, Miguel Alemana, ki je bil preje tajnik domačih zadev pri mehiškanih osrednjih vlad. To upa doseči potom svobodnih volitev pri katerih bode vsak državljan izrazil neovirano svoje mnenje.

Ko so vodili boljševiško Rusijo Lenin, Trocki, Zinovijev, Buharin in drugi, je Stalin tiho delal in gradil politični stroj. Delal je tako počasi in previdno, da je komaj kdo opazil njegov naraščajoči vpliv. Spoznal pa ga je Lenin, ki je obsojal njegove robote metode in je odredil, da je odstranjen kot tajnik komunistične stranke. To je bilo le malo pred Leninovo smrtjo. Stalin pa je ostal na svojem mestu. Po Leninovi smrti v januarju 1924 je Stalinov vpliv vedno bolj raste in postal je tako močnejši, da je mogel iz dežele pogoniti Trockega.

V zadnjih letih je Stalin tako zelo utrdil svoje vladno, da more prenesti vsak vihar.

Še vedno je velika potreba za porabljenimi masčobe. Hrani se in izroči svoje porabljenosti masčobe pri vašem mesarju.

Mussolinijeva hči bo zaprta dve leti

Kot naznanja poročilo iz Rima, je italijanska provincialna komisija na dve leti zapora obsodila grafico Eddo Ciano, vdovalo bo bivšem vnanjem ministru grofu Galeazzo Ciano in hčer Benita Mussolinija, ker je delovala v prilog fašizmu.

Edda ni bila navzoča na sodnijski obravnavi, prvi list "Il Tempo" v Messini na Siciliji, ki je prvi prinesel to poročilo in ni hotela zapustiti majhnega Liparskega otoka severno od Sicilije, kjer je internirana po končani vojni.

"Il Tempo" pravi, da je bila Edda posebno obtožena, da se je vedno obnašala na fašistični način, da je pomagala vnanji politiki, ki je dovela do zveze z Nemčijo in v vojno, da je bila vedno v prijateljskih stikih z nemškimi političnimi voditelji, in da je v tujini prodala za svoj lastni dobiček dnevnik svojega moža.

Lep Dar — Victory Bond

Najbrže sodišče Združenih držav Mehike je ravnokar izdal odredbo, ki določa, da se mora vse vladne vslužbenice, kakor delavce, hišnike, itd. odsloviti, ako slednji ne bodo tekom 20 dni znali čitati in pisati. — Tako namreč določa zakon, ki predpisuje, da se mora vsakdo, ki ni hodil v šole, naučiti pisati in brati tekom dvajsetih dni.

Post Office Rulings for Mail to Yugoslavia

Letter Mail (first class): Letters and packages up to 4 pounds, 6 ounce limit. Printed matter, commercial papers, and merchandise samples in small packets up to the limit of 1 pound. Printed Matter for the blind (Braille) may weigh up to 15 pounds, 6 ounces. The rate for all first class mail is 5 cents for the first ounce, 3 cents for each ounce thereafter. Packages must be declared in Custom Declaration Form 2976-A on the inside and Sticker No. 2976-C1 on the outside. These may be procured from any local post office.

Airmail: Airmail may be sent up to 1 pound limit. The rate is 30 cents for each 1/2 ounce.

Airmail and Letter Mail may both be registered for a registry fee of 20 cents.

Parcel Post: Packages limited to 11 pounds. — One package a week to the same addressee. The size of package or parcel is limited to a total of 72 inches for length and girth combined. Contents are limited to non-perishable foodstuffs, clothing, etc. The rate is 37 cents for the first pound, 51 cents for 2 pounds, 71 cents for 3 pounds, and 14 cents for each additional pound up to 11 pounds, making the postal rate for an 11 pound package \$1.83. Use Customs Declaration Form 2966 and International Parcel Post form.

(From the U. S. R. F. News Bulletin (October-November, 1945) New York, N. Y.)

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hyde, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA OBLITO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

ZA JUGOSLAVIJO —\$8.— LETNO; \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš soboto, nedeljo in praznike.

"GLAS NARODA," 215 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 1-1242

Božič

Božič je praznik, ki navdaja vsakega, tudi takega, ki se ne zveni za cerkvene praznike, z nekim posebnim občutkom, kakor noben drug praznik. V svoji notranjosti čutimo neko tiho zadovoljstvo, nekako razigranost.

In ravno za Božič si vedno prav posebno želimo, da bi bili skupaj s svojimi domačimi in zlasti matere žele na Božič medij okoli sebe svoje otroke, zato jih povabijo na veliko božično kosilo. In ko vidi mati prihajati svoje otroke, je vesela in četudi je že v letih je zelo gibčna kot mlado dekle, kadar pripravlja kosilo za svojo družino.

Štiri zaporedna leta Božiči niso bili tako prijazni kot prejšnja leta, kajti malokatera hiša na oknu ni imela razohečene zastavice z eno, dvema ali še več zvezdami. Kolikor zvezd, toliko sinov ali hčera je služilo v armadi Strica Sama. Ponajveč so bili onkraj morja v bojih na mrzlih, zasneženih poljanah. Zato se je vsaki materi krivilo srce, zvijalo se ji je v bolehti pri misli, da je njen sin daleč od doma, v tuji zemlji, morebiti v zakopu, morebiti na planem, morebiti v najhujšem ognju bitke. Ti Božiči pač niso bili veseli.

Po štirih letih obhajamo letos Božič, ko ni več vojne vihr, ko so se naši fantje zmagoslavno vrnili iz največje in najhujše vojne, kar jih je še videl svet.

Letos bodo zopet zbrane družine pri božičnem kosilu v boljsem razpoloženju, brez moreh skrbi. Pri mizi bodo sedeli po isti vrsti kot nekdanj. Ponekod pa bo kak' prostor prazen in to bo kalilo drugače veselo razpoloženje.

Vsakdo se bo pogosto ozrl na prazen prostor in v srcu ga bo zaskledela grenkoba; marsikomu se bo porosilo oko. Veselje ne bo popolno, toda velike skrbi so minile. Zopet so družine skupaj, razun tam, kjer se ta ali oni ni vrnil in počiva daleč neke v tujini. In matere, ki so izgubile svoje sinove, se izprašujejo: "Ali je zakopan v blagoslovljeni zemlji na pokopališču? Mogoče pa leži zakopan kje v gozdu ali na travniku." Kjerkoli je kdo pokopan, vojaški duhovnik je blagoslovil zemljo.

Prijetnejši nam bo letošnji Božič, kot pa so bili zadnji štirje in ga bomo zopet obhajali po stari navadi veselo v krogu svoje družine.

Pri tem pa nam bodo v hvalje misli v kraje, iz katerih smo prišli v to deželo in kjer smo pustili mnogo svojih ljudi. V duhu bomo iskali marsikoga, kajti o njem nam naši poročajo, da se ni še vrnil in da ga čakajo. In take misli nam bodo zopet kalile naše božično razpoloženje.

Slišali smo iz pism marsikaj, kako tam žive, toda prave slike si le ne moremo predložiti. Pišejo nam, kakor so se borili, koliko so pretrpeli, pa vsako pravi na koncu pisma, da mu ni nič mar za porušeni dom, za pokradeno živino in polietvo. "Vse bomo še popravili, samo da smo dosegli to, za kar smo se borili — SVOBODO!"

Da svobodo so si priborili s krvjo in velikimi telesnimi in duševnimi mukami. Toda svoboda je tu in zadovoljni so.

Upajmo, da so si domove od maja dalje, ko je bila Slovenija osvobodena pa do jeseni saj za silo popravili ali postavili, da bodo v zimi pod streho. Poročajo tudi, da je bila velika suša, da je bila letina srednja. Ako je bila letina srednja, se bodo pretolkli skozi zimo, saj so se v štirih letih naučili varčevati. Najtežje jim je za obleko, katero je sovražnik vso odnesel in sedaj je niti kupiti ne morejo. Pa tudi v tem ne smemo izgubiti upanja, kajti v Jugoslavijo je bilo poslano mnogo obleke in prejeli smo poročila, da je bila med ljudi razdeljena. In zadnje čase je tudi vsak posameznik poslal kaj obleke svojim ljudem. Upajmo tedaj, da tudi tam bo mogoče prenesti hudo zimo.

VSEM PA KLIČEMO: VESELE BOŽIČ!

Diplomatični odnosi med Švico in Rusijo

Ženeva, 16. dec. (ONA) — Dobro informirani krogi trde danes, da so v teku pogajanja za vzpostavitev diplomatskih odnosov med Sovjetsko

unijo in Švico. Znano je, da je Švica že ponovno poskusila obnoviti te zveze, toda brezuspešno, ker je Kremlin vsakokrat zavrnil švicarske ponudbe.

Božično voščilo

Iskrena hvala vsem, ki so mi, ali pa mi še bodo poslali božična voščila. Žal mi je, da zaradi bolezni letos ne bom svojim prijateljem poslal božičnih in novoletnih voščil. Oprostite!

Vsem pa prav vesel Božič in srečno Novo leto.

Posebej se še prav lepo zahvalim Mr. August Končarju iz Maryland, N. Y., ki mi je kot božično darilo poslal tako lep kos srnjaka.

I. Hudc.

Kupite en "extra" Victory Bond ta teden!

Voščilo!

V imenu uslužbencev in podjetja, v duhu dobrovolja, izrekamo vsem Slovincem

VESELO BOŽIČNO VOŠČILO

in

najiskrenejše želje za

SREČO IN ZADOVOLJSTVO

V NOvem LETU 1946

Uprava "Glasa Naroda"

Jugoslov. žena v borbi za svobodo

Izčrpano iz knjige: "BORIMO SE", ki jo je izdalo Uredništvo "Naša Žena" v Sloveniji.

Slovenke se prvič bore za svobodo in pravice

svojega naroda

PRVI MAJ V ZAPORU

Ko je tovarišica Tončka po nesebičnem delu za svobodo padla v zapor, se je pri zasliševanju kljub težkim obremenitvam vzorno držala. Čeprav so jo fašisti nečloveško mučili s elektriko, tako da bo posledice nosila vse življenje, niso od nje izvedeli ničesar. Celu v preiskovalnem zaporu ni držala križem rok, temveč je tudi med jetnicami politično delovala. — Potem so jo obsodili in odvlekli v Italijo. Vendar se je srečno rešila in danes je spet med nami na delu.

Večer pred 1. majem 1943. v zaporu ljubljanske kvesture v tako imenovani ledenici. Na tleh leži izmučeno telo. Dekle je telesno strto, duševno ne.

Jutri je naš praznik, praznik delovnih množic. Povsod se ga bodo spominjali, povsod praznovali. Tudi Slovenci: partizani se pripravljajo na oborožene akcije, Ljubljanci pa bo na drug način pokazali, fašizmu, da ni uničil slovenske zavesti. Vse je bilo skrbno pripravljeno, delo razdeljeno, saj je imel vsak član OF svoje opravilo. Zdaj, o mraku pojde vsa Ljubljana na akcije Imam Občutek, kot da grem za njo tudi jaz.

Glej, tam v temni stranski ulici skupino petih, šestih. Nekaj kratkih navodil, pa se razidemo. Čez nekaj minut se srečamo na eni izmed glavnih ulic, a tu se ne poznamo več. Listke s parolami imam že pripravljene v žepu. Hodim med ljudmi in trosim, da je za menoj vse pisano. Ljudje so že opazili in zadovoljnost jim sije z obrazov. Detektivni besnijo. Pregledujejo ljudi, vmes padajo klofute in brec. Šestorica, ki ima listke, se jim pravočasno izmuzne. Grem v drugo ulico in imam že pripravljeno kredo, s katero pišem po zidovih. Končala sem. Vso ulico in z njo vso Ljubljano vidim potreseno z listki, s slovenskimi zastavicami, partizanskimi zvezdami vse Ljubljano popisano s parolami. Zdaj so morali mladinci tudi že postaviti na najbolj vidnem mestu našo trobojnico, prav kmalu se mora tudi oglašati recitacijski zbor tovarišev iz bližnjega gozda, da bodo tuji po vsem mestu slišali naše zahteve borcev v zaledju. Pa še kresovi in to in ono.

Vse to mi je rojilo po glavi, da sem čisto pozabila, kje sem. Močan ropot, divje, blazno vpitje na stopnicah me je zbudilo iz razmišljanja. Okoli mene je tema. Mar nisem bila še pravkar na ljubljanskih ulicah in sodelovala pri akcijah? Ne! Tu je strupena celica z rešetkami, le moje misli so pohitele med tovariše in tovarišice, s katerimi sem še pred dnevi pripravljala proslavo.

Spet divje vpitje tuk pred mojimi vrati. Vse telo mi bolestno vztrepete. Šele sedaj sem se popolnoma zavedela: pripeljali so nove žrtve. Že jih imajo v sosedni sobi, ki je mučilnica. Začela se bo tista večna bridka pesem: zasliševanje, zanikovanje in zatem mučenje v najbolj različnih in groznih oblikah. Kriki bolečin, zadušeno rjovenje, podobno rjovenju ranjene zveri prihaja v mojo celico. Odprli so moja vrata in tudi vrata celice, da bi vse boljše slišala. Kriki mučenih me razjedajo, oljjo me bolj, kot če bi me samo mučili, ali bodo vsi zdržali?

Ne, nekdo že omahuje. Stisnem izmučene prste v pest in v otmim vse v mučilnici, kot da bi me mogli slišati, naj vzdrže in ne izdajo drugih četudi jih stane življenje. Zaman. — Razločno sem slišala, kako je nekdo imenoval ime svojega tovariša. Krvni željni detektivci se se pogladi v sosedno celico ponj, po novo žrtve... V mučilnici pa se nadaljuje opravilo... Kdor pove nekaj, ta mora izdati vse.

Štiri zjutraj je bilo, ko so me zopet odvedli, ali bolje povedano, morali so me odnesti k ponovnemu zaslišanju. Krike mučenih sem slišala od desne in leve, od spodaj in zgoraj. Vsa kvestura je bila ena sama mučilnica... Marsikdo se bo tega prvega maja spominjal vse življenje. (Tončka.)

ANDREJA DANILA — KUMAR

Ste jo poznali, dvaindvajsetletno veselo partizanko, priljubljeno pri tovariših in pri vsem ljudstvu, kjer je delala? Bila je borec že od otroških let, še kot malo dete je občutila, kaj je fašizem, saj je bila Primorka, doma iz goriških Brd. Kot štirinajstletnega ot-

VOJKA:

Pismo

Ne joči, mama, saj me rana več ne skeli. Verjemi, še enkrat rada bi dala za veliko stvar svojo mlado kri.

Ne joči, mama, poglej, iz tisoč oči iskra, ki sem jo izgubila, kot kres gori.

Ne joči, mama, ker te to me boli. Bodi, kar smo mi vsi, in tudi stisni pesti.

RAZGLEDNIK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

Novosti iz "News" in "Mirrorja" v New Yorku: Gen. de Gaulle pride v Združene države... Newyorščani govore, da se je predsednik Truman postaral — ne fizično, temveč radi tega, ker ga je mnogo njegovih prijateljev, katere je imel v senatu, ostavilo... In — Truman ter Attlee sta rešila vprašanje, katero je nastalo vsled diktatorja Franco, kajti ako Franco ne ostavi svoje vladane tekom prihodnjih 90 dni, potem bode naše diplomatično občevanje z njim končano...

Razno časopisje, ki se bavi z angleškim kramarstvom, objavlja sledečo, dokaj zanimivo storijo: Tekom vojne v Evropi sta imeli obe bojujoči se stranki v Lizboni svoje prisluškevalne postaje. Naciji so pošiljali vojne zvočne zavetke v Lizbono, in ravno tako so postopali tudi

Angleži. Lastniki gledišč so poročali v New Yorku: Gen. de Gaulle pride v Združene države... Newyorščani govore, da se je predsednik Truman postaral — ne fizično, temveč radi tega, ker ga je mnogo njegovih prijateljev, katere je imel v senatu, ostavilo... In — Truman ter Attlee sta rešila vprašanje, katero je nastalo vsled diktatorja Franco, kajti ako Franco ne ostavi svoje vladane tekom prihodnjih 90 dni, potem bode naše diplomatično občevanje z njim končano...

Najbolj varna in najbolj pametna investicija naših prihrankov je Victory bondov Zdr. drž.

roka so jo zaprli in izpraševali. "Povej, kdo prihaja k vam, kaj govori vaš oče, kam zahaja?" in jo zraven topli, ker je molčala. Od takih izpraševanj se je vedno nasmejana vrnila. Potem so pribežali v Jugoslavijo.

Prvič sem jo srečala na ulicah Ljubljane. Množice so demonstrirale proti Stojadinoviću, saj je pripravil pot fašizmu. Postala sem pozorna na malo vajenka, še otroka z vihrajočimi lasmi, a odločnimi kretnjami. Kar za roko me je prišla in neprestano vzklkala demokraciji. Režimski plačanci-ovaduh, ki so se na konjih zaganjali v množico in tudi v njo, je niso prav nič motili.

Drugič sem naletela nanjo, ko smo bili že okupirani. Na policiji so že imeli njeno sliko

in so jo divje iskali. Ona pa je kljub temu vse dni prenašala po mestu pošto. Z mirnim in porogljivim smehljajem se je več kot leto dni skrivala in izogibala vsem pastem in blokadam.

Tretjič sva se videli pri partizanih, ko so osvobodili prvo ozemlje na Dolenjskem. Bila je pri Tomšičevih in mi vsa navdušena pravila o njihovih uspehih. Pozneje sem slišala, da ni v brigadi nikoli povedala, če je bila bolna, samo da ji ne bi morda prepovedali na položaj. Postala je komisarka.

Četrtrič — in to zadnjič, sem govorila z njo preteklo zimo. Goreča od veselja mi je povedala, da pojde med gorenjske kmetice na politično delo. Vprašala sem jo po domačih.

Iz prsnega žepa je potegnila mamino sliko, vso oguljeno, saj jo je nosila vso dolgo dobo partizanstva s seboj in vesela je dejala: "Sedemindeset let ima, pa je tudi partizanka! Ponosna sem nanjo."

Ko pa se je vračala pomač, ki jo partizan tako hrepeneče pričakuje, me je dohitela vest — Andreja, vesela in tako predana borbi, je padla. Svabobranci so jo počakali v zasedi in uničili njeno mlado življenje. In to jim ni bilo dovolj. Mrtvo so oskrunili in jo pustili mrtvo in razgaljeno ležati več dni. Vse življenje je bila napoti vsem nepoštenim, zneli so se nad mrtvo. Vendar nam prav radi teh njihovih dejanj raste vsak dan več Andrej iz vrst ljudstva. (Dalje prihodnjič.)

Pisma iz stare domovine

PRITOŽUJE SE GLEDE ITALJANSKE CENZURE

Duluth, Minn. — Čitam v Vašem listu, kako so v starem kraju revni. Tudi jaz vam na kratko popišem, kar mi je moj brat župnik Leopold Kolbesen pisal iz Metlike. On ni bežal iz Belokrajine, ko so eni izdajaleci bežali k fašistom, eni pa k nacijem. Moj brat je postal n. z. služabnik božji, on skrbi za svoje farane, jih uča kaj je prav po katoliški veri. Pisal mi je od brata Jožeta, ki ima posestvo v Loki pri Ormožu in ima 5 sinov, ki so s bojevali za domovino, za svobodo. Ni hotel Italijanom povedati, kje so sinovi, in so mu pet glav govede vzeli, eno kravo in enega vola so mu pustili za mesec dni. Enega vola in kravo, in 5 prašičev so zagrabili. Tako, da mu še onega niso privoščili. Potem so šli v vinograd Stročevih. Tam so mu hišo in zidnico zapalili in 200 galon vina razlili. Tako so italjanske in nemške svinje delale z revnimi kmeti Slovenci. Zdaj pa še pisma odpirajo, in prej kot jih naprej pošljejo, jih držijo po dva meseca tam. Mi se čudno vidi, ker je toliko tukaj v Ameriki Slovencev, ki so izobraženi in nobeden ne protestira, da ne bi naša pisma skozi italjansko deželo pošiljali.

Lepo se mi vidi, da je Jugoslavija republika. Ljudje so sprevideli, da so bili sužnji pod kraljem. Mladi kraljiček, naj rožice pobira na Angleškem, kot jih je dosedaj.

Zdaj se je začel nov roman v listu, samo, da bo lep, kakaj za dolge večere mi saj kratki čas in ravno tako posebno novice iz starega kraja. — Vas pozdravljam. Vaša stara naročnica. — Ana Makorich.

IZ OKOLICE NOVEGA MESTA

Vancouver, B. C., Kanada. — Ker je mnogo naših rojakov v Kanadi in Ameriki, ki so doma okoli Novega mesta in so nekdoaj zahajali v Sedlarjevo gostilno v Kandiji, jih bo gotovo zanimalo kaj píše moja mama, ki sedaj oskrbuje naše posestvo doma:

Draga hčer in ostali! — Včeraj 6.8 sem prejela tvoje pismo z dne 15. maja, dolgo je

hvalilo. Sedaj hvala Bogu smo se oddahnili, kolikor nas je pri življenju ostalo. Strašno je bilo to okupatorsko in domačih izdajalcev gospodarstvo. Vse so nam uničili in prekopali, njive in gozdove. Vidva bi se križala, da vidiš vse to razdejanje.

Boga hvalite z otroci, da je minilo in niste bili vi prizadeti. Kolikokrat pravim, "Hvala Bogu, da niso bili vajini otroci tukaj. Mislila sem, da ne bo nikoli več pisala mojim otrokom." Veliko sem že na svetu prebila, nikoli nisem nikomur storila žalega, pa sem le dobila strel v hrbet. Na desni strani je šla krogla ven za 1 cm je manjkalo, da me ni v drobovje zadel. Uboga Stanka je dobila pa dva strela, enega v roko, drugega v prsa, v jetra. (Je murla.)

In tu doma so nas obkolili, ob 11. uri ponoči, belogardistični tolovaji. Preje so imeli trikrat pri nas preiskavo. Vse so nam pobrali, čevlje in obleko. — Še konje in opremo. Vse jim je prav prišlo. Tako, da so nas uničili na življenju in premoženju. Pa hvala Bogu, da je prišla Osvobodilna fronta, ker drugače bi bili še naprej morili, kakor so imeli namen. Upajmo, da sedaj bo vse drugače boljše, tudi Vi Amerikanci pridete skomov, ker bo tudi tukaj druga Amerika.

Gustava mama je zdrava, čezdalje bolj. Jaz sem še vedno boleha; strah, izguba krvi in žalost. 20 kg sem vzela dol, v zadnjih par mesecih sem si nekoliko opomogla. Jožica je še na Hrvaškem, inženirka rudnikov. Stanko je še v Boh. Bistrici. Marta in Lubi ponavadi, in tako Kerinvir. Terapišči v Ragovem, so tudi še pri življenju! — Prejmite vsi srčne pozdrave, kakor tudi Tončka in njen soprog. — Od Tvoje mame. —

Gustava mama Vas lepo pozdravlja in pravi, da bi Vas še rada videla. Tukaj je huda suša, vse se suši samo grozdje lepo kaže.

Družine, ki jih mama omenja v pismu so moje sestre in brat. Najlejša hvala za objavo. S spoštovanjem. — Tinca Malenšek, roj. Sedlar.

Zgodba o gozdarju Semjonu

BOŽIČNA POVEST

EDZARD H. SCHAPER

ALEC TAM pred velikimi gozdovi v goloti močvar je bival Semjon s svojci. Nekoč je bil gozdar in tod, kjer je bilo zdaj barje, so se raztezali gozdovi. Tedaj tudi ni bila še reka blizu njegove hiše, obmejna reka med dvema deželama ko zdaj. Tiho in počasi se je tedaj pretakala skozi mogočne gozdove, a nekaj let sem je bila njena penca se, valovita sredina za mejo. In kolikor vode naj je tudi preteklo: meja je ostala, ni odšla, meja ob rdeči Rusiji. Meja je bila tudi nje ledena sredina v zimskih časih.

Sele, ko je bilo že prepozno, da bi se bil Semjon kje drugje vdomačil, so si bili reko izbrali za mejo in so začeli tostran in onstran izsekavati gozdove, ki jih je bil nekoč on čuval. Tedaj so se tla, ki so bila je prej močvirnata, spremenila v pravo pravcato barje in Semjon je začel ob reki rezati šoto, dasi je bila prav slaba.

Na oni strani, v razdalji nekaj kilometrov, so stale majhne barake iz brun za graničarje, ki so podnevi in ponoči korakali vzdolž reke sem in tja. In ondi, v rdečem ruskem carstvu so zrasli iz pušče majhni, rdeči stolpiči, na katerih je bil žaromet, telefon in večna straža s strojnimi puškami.

Nič kaj radi niso videli, da stoji ob ozmejni reki samotna hišica; prav nič si niso želeli kakega zatočišča za vohune, ali prehoda za izdajalce na oni breg. Toda Semjon je bil na glasu, kolikor je sploh v tej samotni mogel kak človek imeti kak glas, da se ni dal omajati vabam z onstran brega, in je bil še bogaboječ in pobožen. — Vsi to torej vedeli, da ne bo zoper svojo domovino ničesar hudega zagrešil in se ne bo pridružil tistim, ki so Boga zapustili.

Sicer so pa mnogi obžalovali Semjonovo usodo in se jim je smilil. Pred nekaj leti je bil izgubil ženo in je s štirimi otroki sam živel na barju in tdo delal od jutra do noči. Poleti in še dolgo v pozno jesen je rezal šoto in pozimi jo je v mršavim, dolgodlakim konjičem odvažal v daljine vasi; ali je pa s starejšima dvema, z Marfo in s Cirilom, brskal jagode mahovja izpod snega in je borno barantal z njimi. Za graničarje pa v reki lovil ribe.

Tedaj je pa tudi na barjanske puške prišel božič in vprav v mraku pred sveto nočjo je bil prišel Semjon s kupčijskih potov po vaseh domov. Na širokih saneh je bilo privezano majhno božično drevesce in še ves prevezan zavoj, od katerega je kmalu hudomušno podil otroke, ki so bili ob njegovem prihodu pritekli k njemu ko mladi psički in so zvedavo vohljali krog zavoj. Vsebine zavoj niso smogli uganiti, a drevesce so smogli odvezati in ga odnesti v koč, kjer je kmalu stal ko v gozdu: zakaj, tudi v Semjonovi koči je bil sneg, ki ga je zanašala burja skozi mogočo rež in razpok v stenah, prav tja do peči. Bilo je mrzlo v koči, ko da ni nikakih sten in zidov več, mrzlo, ko da se dviga peč sredi barja in ne sredi izbe.

Semjon z zavojem pod pazduho je že na pragu vohljil in se je začudeno zazrl v peč ko na nezanesljivega človeka. Ko si je sjelel rokavice, je potipal peč in se je nato ozrl v svoje otroke: v 12-letno Marfo v dve leti mlajšega Cirila in v Poljo in Natašo, najmlajši dve, ki sta se držali Marfe za krilo.

Vsi so imeli posinele obraze in bele, ozeble nosove, čeprav jim je hipna rdečica radosti dahnila v lice.

"Zakaj je peč mrzla?" je Semjon potrt vprašal Marfo. Marfa je v zadregi molčala. "Daj mi vžigalice, Marfa", je dejal in hotel hitro zanetiti ogenj, ker je mislil, da je dekletko pozabilo zakuriti. A tedaj mu je Marfa priznala, da ni nobene vžigalice v hiši. Semjon je preteknil vse žepe, a tudi v njih ni našel nit ene vžigalice.

"Bodo že kje kake vžigalice" je tolažil Semjon sebe in otroke in nato so jih začeli vsi iskati: po vsej sobi, na peči, kjer so navadno vsi spali, za pečjo, v vseh oblekah in vseh zabojih. Toda zaman — nikjer ni bilo ničesar takega, s čimer bi bilo mogoče napraviti ogenj. Semjon je vtaknil glavo v peč in je brskal po pepelu, če bi mogoče ne bilo še kje kake iskricke žerjavice: a zaman, peč je bila mrtva in mrzla.

"Božič obhajati, lučke prižgati, da, da..." Toda —, nobena luč ne more goreti, ne da bi ne bila prižgana. Jestsi so hoteli vsi, da, da, a kruh in mrzla voda nista nobena praznična večerja. In pa: zmraznili bodo, če v peči ne bo gorelo! Pa vprav drevesa z lučkami so se bili otroci tako neizmerno veselili! Bil je prvi v njihovem življenju, prej ga niso poznali, saj niso bili pri njih navajeni, da bi imeli božično drevo. A zdaj, to prvo drevo, pa nobene vžigalice, nobene iskricke v peči da bi prižgali sveče...

Semjon se je stisnil na klop ob peči in si podpiral glavo. Dabi mu bilo topleje, si je spet oblekel rokavice. In polagoma so otroci drug za drugim zlezli s peči in se tesno privili k očetu.

"Kako pa je to", je vprašal Semjon, "da nimamo nobene vžigalice? Zakaj nam Bog prav na tak dan pošlje tako nesrečo?" Otroci so molčali; saj tudi Semjon prav za prav ni njih vprašal.

"Hej, Marfa", je zamomljal Semjon, zbudivši se ko iz sanj same lakote in utrujenosti, — "Marfa, kako pa je to mogoče, kam so pa vžigalice izginile?"

Marfine oči so se napolnile s solzami. Jecljaje in gledaje nekam v temo in proti oknu, ki je skozi prodiral mrzli odsvet snega, se je začela spovedovati. Semjon je skoraj zadremal spričo tihotnega, tenkega glask in je ni nit enkrat prekinil.

Pred tremi dnevi se je bil oče odpeljal v vasi in do večeraj je bilo še toplo v koči. A večeraj se preden je bila zakurila peč, je bil prišel neki graničar in je zaprosil vžigalice, da bi si pipo prižgal in ta je po nevednosti vzel vso škatico s seboi. Šele tedaj, ko je bil vojak že zdavnaj odšel, se je bila spomnila, da je bila ona škatica poslednja v hiši. Odslej pa je bilo v koči mrzlo, zakaj v peči je bilo radi hude burje do najmanjše iskricke vse pogasnilo. Ves dan so bili vsi pri oknu na preži, ali bo prišel kdo mimo, a nikogar ni bilo. Niso si pa upali iti ven in čakati kakega graničarja, da bi ga prosili vžigalic, saj so se držali očetovega ukaza, da ne sme nihče daleč od kože, ker so volkovi. A iz hiše ni bilo dobiti nobene človeka.

"Da, da, da," je zamrmral Semjon. Ni se hotel hudovati in nikogar oštevati, saj ni bil nihče kriv. In otročki so zmrazovali že od večeraj zjutraj in že od predvečernjim niso ni-

česar toplega zavžili, da, da... Ni se zganil in je molčal. In ko je že dolgo tako tiho sedel, je vzel roke z obraza in je z njima segel na desno in levo in prišel vso to malo čredo k sebi in slišal je utripati vsa ta drobna srčeca in dihati ta borna telesca, in tako nežno, ko bi bile to miške, je pahljalo z njih obrazov vanj.

"Veste kaj?" je mahoma dejal in se skrivši nasmehnil v brado, ne da bi ga drugi videli. "Veste, kaj bo zdaj očka storil? Šel bo in poiskal vojaka in prinesel ognja. In ko se bo vrnil, bomo prižgali lučke na drevesu in zakuriti peč, in bomo obhajali božič ko vsi drugi ljudje na svetu ob tem času."

"Da, daaaa", so zavzdihali otroci krog njega, vsi blaženi, ko da te sreče ne morejo razumeti.

A že na pragu se je še enkrat vrnil. "Le kako bom..." si je po tistem mislil. "Lahko bi koga dobil, ki bi mi mogel dati eno samo vžigalico in potem bi bila moja pot zama!" Zato je vtaknil kos sveče v žep, da jo bo prižgal in nesel ogenj domov. Noč je bila tako mirna in lahko bo gorečo svečo prinesel do doma.

Na dolgo in široko je bilo vse tiho krog njega. Na nebu je bila prav posebna svetloba, ko da bi se luna skrivala za gostimi oblaki. Le plesoče snežinke v ozračju so ga zmedle. Vse se je tako lesketalo in svetlikalo v vseh mavričnih barvah in je neprestano čaralo lučke predenj, dasi ni bilo nikjer nobene.

Let There Be Christmas In Our Hearts!

These are three of the more than ONE MILLION YUGOSLAV CHILDREN WHO NEED YOUR HELP. After four years of exposure and starvation under Nazi occupation, these children face death this winter unless we send help immediately. To meet this emergency the AMERICAN COMMITTEE FOR YUGOSLAV RELIEF, 235 East 11th Street, New York City is calling for gifts of new and used clothing and shoes for shipment to Yugoslavia. Clothing may be sent to the Committee's warehouse at 161 Perry Street, New York, N. Y.

že zdavnaj se je bila koča pogreznila za Semjonom, ko se je domislil, da je vendar brez haska, če stopa kar tako naprej. Ozirati bi se moral na okoli, mogoče bo zagledal kakega graničarja še pred stražnico. A šele ko je obstal in prisluhnil v ledeno noč, je zapazil, kako je že do smrti utrujen.

Časih je ves upehan obstal in si obiral znoj s čela in se ozrl v nebo, ki je bilo tako malo temno kakor svetlo. — "Ah", si je mislil, "to je pa tako, kakor bi gledal skozi motne, orosene šipe v kako slavnostno dvorano. Zapažiš: tam notri je svetlo in veselo in vendar ne vidiš niti malo."

To je bila pač lakota; medlost v udih, kleajoča kolena, ki so ga spominjala na dom in da je ondi lep zavoj samih dobrih reči: "Po luč grem vendar!" — je še pomislil in je nekoliko zaprl oči, in potem bo nanesel šote v izbo in zakuril in se bo otroci dobili šele opolnoči.

Skrivši bi zakuril, oni bi pa spali. Ah, gorko! gorko! — bi jim tja na vrh peči puhtelo! Še bolj bi bili zaspani tisti, ki še niso spali, in bolj trdno bi spali tisti, ki so bili že pospali. In na skrivaj in prav lahko bi prižgal svečo za svečo po vsem drevescu. Ena lučka: sijaj bo zaplaval po koči in se boril z mogočno senco; ognja za peč, toplote za svoje otroke, ki jih tako zebe...

In mahoma se je ohrabril. Dvignil je glavo in je iztegnil roko s svečo. "Gospod", je tiho spregovoril v tisto veliko svetlobo, "podari mi vendar ti ruto, Ciril nove škornje in Na-

česar ni bilo videti, ničesar... In spet je korakal dalje. Časih niti ni več pazil na to, kam da gre. Kakor mrz bolj in bolj vsrkava vodo, da slednjič zamrzne potok prav do dna, tako mu je ledena tišina vzel vso misel in vso razsodnost, kje bi bilo najhitreje najti kakega vojaka.

Doni, zvonček, doni, zvon, zvonček, zvon.

Doni, zvonček, doni, v dušo nam prizoni tiho, blaženo božično noč! Sveta vsa in mila v bolne duše zliha bo nebeški mir in božjo moč!

SVETONOČNEMU ZVONČKU

Doni, zvonček, doni, zvon, zvonček, zvon.

Tihi svetonočni speer celi rane žgoče, želje teši vroci in izpirja v srcih srd in gnev.

K jasicam trpini v bridki bolečini! V jaslih spi nebeški Sin: milosti obilo nam bo naklonilo Detece, delivec vseh dobrin.

Zvonček, s tabo poje tudi srce moje.

Rešenik prišel je v dom solzan in zdrbol nam spono. Svet presrečni tone v morju blaženosti, božjih sanj.

tasa celo lepo punčko? Gospod je vse to dal, ve blagoslovljene sirote, Gospod, nocoj to noč, ko je prišel na svet, ve zvesti dušice. Gospod je dal tudi luč, Gospod je luč, je plamen za to našo mrzlo temo. In od tega, glejte, oddod gori oženj v peči, gorijo lučke na drevesu, nam gori srce v prsih. Z nami je Bog!

Semjon je čepel v snegu in tiščal kos sveče v mrzli roki. Videti je bilo, ko da opazuje svečo, a njegove oči so bile že zdavnaj zaprte. In zdaj, ko je bil na vse to mislil, je ledena tišina strdila poslednji curek mislečega življenja v njem. — Kakor zažari mnogobarvna luč v ledenem kristalu, tako se je zrealilo v njem s sanjami vse tisto, karkoli se je dogajalo krog njega.

Nedaleč od njega je zagorel žaromet in njegov žarek je polzel preko samote in je časih malo obstal, časih zmedeno stopil v stran in je lezel bliže in bliže k čepečemu človeku, dokler ni z vso svetlobo obstal na njem in se zgrnil krog in krog njega. Bilo je ko orjaška roka, ki ni hotela nič več izpušiti, kar je enkrat zgrabila in se je nato iznenada odstranila, zamirajoč v najtemnejši temi. Semjonove roke so drhte- le, ko je ležal žarek na njem. Za trenutek se je skoraj zazdelo, ko da bi mežikal, a nato so se mu veke spet sklopile. — Luč je ugasnila, a prešinila ga je: en sam sameat žarek je prodrl vanj ko v globoko ječo in je tudi svetlil dalje z nadnaravnim sijajem...

"Kaj, kaj se mu pa sanja? Kaj pa je to? Da sneg gori? Ali je vse to ogenj? Jaz hočem prižgati vendar svojo luč, svojo luč! Ah, ne, ne, zmotil se je! Temno je, temno ko v rogu. — A čez nekaj časa je iz teme stopil nekdo k njemu: visoka postava, kakor da je vsa ožarjena s plameni, bil je vse en sam plamen in v njem — človek! Mirno je stopal čez največje zamete, prav kakor po valovih... "To je pa Gospod, to je Zveličar" je zasopel Semjon sam sebi.

Semjon se je dvignil in je skušal dvigniti okorele roke v nebo, preden je neslišno omahnil z obrazom na tla.

... Videl ga je, Sina božjega, čeprav ni bilo mogoče pogledati ga, zakaj, kakor bi se bil sneg vnel, tak čist ogenj je plamtel krog njega, iz take brezmadežne svetlobe je bilo njegovo nebeško telo in iz njegovega obličja so žarele oči ko zimske zvezde... In zdaj stoji celo pred njim... Semjon je pritisnil glavo v sneg.

"Semjon, Kirilov sin, ali si mene iskal?" ga je vprašal iz višine, in zdaj je zaslišal Semjon, kako so zapeli angeli ko nekoč v Betlehemu, ko so peli zgoraj nad pastirci.

"Da, gospod, ti veš, da sem te iskal", je dahnil Semjon v sneg.

"Semjon, Kirilov sin, ali si zares mene iskal?" je iznova samotno vprašal, da je poje majočo zadonelo po vsem svetu.

Semjon se je še globlje stisnil v sneg. "Gospod, Gospod", je slednjič zašepetal, "zares sem te iskal; nocoj sem bil odšel, da bi poiskal luči za svojo koč, za svečke na drevescu, ognja za peč, toplote za svoje otroke, ki jih tako zebe..."

štva! Ali ne smem svoje sveče pritakniti k tvojemu plamtečemu plašču?"

"Vzemi si luči, Semjon", je prijazno in dobrohotno spregovoril Zveličar, "vzemi si luči, služabnik moj, kar vzemi si od mene! Zaneti si luč, da se bo svetila in ogrevala! Le, vzemi, Semjon, vzemi, kolikor potrebuješ, saj moje luči ne bodo nič manj!" je prišel glas iz višine.

Pred Semjonovimi očmi je zdaj nepremično gorela sveča v noči, a zadaj za svojim sladkim bleščanjem je ona velika svetloba krog Zveličarja polagoma bledela in se dvigala v napol svetlo nebo. Zdal pa je Semjon imel ogenj in ves blažen je bliščel v zlati plamen in ga s prsti varno skrival v roki.

Toda — ali ne bo treba iti vendar že domov? Sicer bo luč ves vosek popila, preden bo mogel z njo zakuriti peč! Da, vstati bo treba, čeprav je že ves otrpel. "Paziti bo treba na svečo", je zamrmral, "oh, če bi mi padla v sneg?!"

Skorenj ruskega graničarja, ki so ga z bližnjega svetilnika za žaromete poslali, naj preišče, kaj je žarek prej odkril, je sunil Semjona, ik je ležal v snegu.

Tedaj se je še enkrat obudilo življenje, ki je bilo že na pol zamrzo. Semjon je zajecal, za čel nekaj momljati, česar vojak ni razumel, tiščal je nekaj v roki, se trudoba dvignil in skušal čim prej oditi.

"Stoj!" je zakričal vojak. A Semjon ga ni slišal. Spotikaje se in omahovaje je tekkel po snegu.

"Stoj! — sicer —", je zavpil vojak, dvignil puško in stekel za njim.

"Zdal, zdaj je pa treba pohiteti", je sanjal Semjon. "Ah, kako me že otročki čakajo!" A bilo mu je, ko da bi ga kdo za noge vlekel nazaj. Da mu le luč ne bi ugasnila! "Brž, brž! Do doma je še daleč!" že je luč plahutala in časih jo je sploh izgubil in mu je izginila izpred oči ko kaka daljnja, majhna zvezdica na nebu. Peč bo moral zakuriti, kako skuhati, Cirilu dati škornje in Marfi nogavice...

Tedaj se mu je prelil goreči ogenj po hrbtu in zaeno je zapazil, kako je njegova lučka ugasnila. A zadaj — zadaj se je prikazalo spet ono veliko svetlikanje krog postave Zveličarjeve; okuvalo mu je plamen sveče, dasi je bil tako majhen. "Gospod! Čast in hvala ti!" Neopaženo je bil stopal pred njim!

Semjon je klecnal na tla. Bilo mu je, kod da se pogreza v noč, v nebo, ki se je zavenjavalo že pri njegovih obeh, in med zvezdami, ki so se kot plamteči dež usipale v globino, je plahutal čisti plamen krog Odrše-nika vsega sveta.

"Gospod, Gospod!" je zajecal Semjon in iztegnil roko z ugašajočo lučjo, "ugasnila je, Gospod, usmili se me in prižgi mi jo še enkrat!"

"Daj mi luč", je dejal tiho Zveličar in Semjonova roka se je mukoma pretaknila skozi sneg do njega.

"Zahvaljen, zahvaljen!" je zastokal Semjon poslednjikrat in počasi. Kakor se val vode oteka z brega, se je iztegnila njegova roka in je izpustila kos sveče in zaeno tudi poslednjo iskrico življenja, preden je bil prišel vojak tja, ga obrnil in se mu zagledal v obraz, ki je zdaj ležal v snegu in bil obrnjen v nebo.

Nadaljevanje na 4. strani.

ZGODBA O GOZDARJU SEMJONU

(Nadaljevanje z 3. strani)

Meja, ta rana: zakopana v snegu in zarasla z ledom v eno, se je v tej noči spet odprla in začela krvaveti, kakor se ne bo nikdar zacelila in se nikoli popolnoma zaprla. Može, ki so čepeli na onem bregu na stolpih pri žarometih in mrtvaških ragljah, so se pač neskončno bali, da bi mogla v tej noči skrivši prodreti vesela vest v njih odpadniško deželo, zakaj komaj se je razvedela novica o smrti obmejnega ubežnika vzdolž reke, že so začele z vseh stolpov tipati roke žarometov in so preiskovale pustino meter za metrom. In ko so začeli graničarji ob svojih stražnicah vpričo sovražnih stolpov na prostem prižigati božična drevesa in so peli božične pesmi, se je oglasilo z vseh strani divje bevskanje strojnih pušk zopet pobožno petje, da ne bi noben glas in nobena beseda vsele božične vesti prišla čez reko na ono stran, kjer je Semjon vseeno srečal Odrješnika.

Ob tem času pa so bili Semjonovi otroci že zlezli s peči. S strahotno razprtimi očmi so bolščali v metež, ki je besnel v pravkar še brezglušno in nepremično noč, in je bilo ko ob hudi uri, ko krvavijo temni oblaki od samih bliskov.

"Oče!" je iznenada zavpila Polja.

"Kje? Kje?" so vzkliknili vsi vprek in se sklonili še bolj naprej. "Kje, Polja, kje ga pa vidiš?"

Otrokove oči so bile neznansko odprte.

"Tu, tu..." je zajecjala napol v joku, napol v smehu in je počasi dvignila prst in pokazala skozi okno. "Tu, tu..." so zajecjala njena drobna usta, "o, glejte, vabi nas, prihaja, pa še nekoga je privedel s seboj..."

Streljanje je utihnilo, kot bi mignil. Le neke v dalji je še ropotala strojna puška.

"Tu, tu..." je Polja še zmeraj vsa blažena jecjala in ker je iznenada vse utihnilo, ji je se vse brnelo v ušesih. Kakor cvetoč vrt so se raztezale gnežne poljane vse svetle in iskroče se pred njimi, in kakor bi deževalo samo cvetje, so polagoma padale snežinke nizdol. In sredi vsega, "tu, tu!" — je jecjala Polja in kazala s prstom — prav sredi vsega, tako se je vsem zazdelo, je stal oče: velik, vesel, ena sama luč! In zraven njega, Polja je prav povedala, zraven njega je stal nekdo, ki ga je oče privedel s seboj; nekdo, ki se je dozdaval, da ga obžarjajo vsi žarometi, saj je bil ves zavrt v luč. In kakor moreč v kakem razbeljenem brezovem polenu samo zaslutiti ogle kot temnejše jedro v sreznati žrjavici, tako si mogel v luči in svetlobi samo slutiti tujčovo postavo. — Zdelo se je, ko da je kak vrtinec izobčil ondi snežnih števcev, kakršne je v časih videti na barjih...

Kar so zdaj storili, se je zgodilo, kot bi se jim sanjalo: na pol so sami sebe gledali in spet so urno storili, kar so storili, ko da bi delovali vsi iz enega samega združenega hotenja, združenega gledanja.

Marfa je stekla k vratom in je stopila do praga. Pozabilje na je bila očeta Semjona prepoved, da ne smejo ven, čeprav ga dolgo ne bi bilo, saj saj... Očka sam jih je klical!

Komaj je bila Marfa zunaj, so bili že drugi trije pri njej in vsi so gledali eno in isto: Sredi noči, ki se je svetila v lučih, sta stala oče in oni tujec; Semjon je bil tako neznanos velik, ko da bi plaval nad snegom in je bil mlad in

svež ko le ob sobotah, ko je s pristiženo brado prišel iz kopalnice. Zdelo se je, ko da oče noče več priti v koč: smehljal se jim je in jih vabil s prstom.

In tedaj se je zgodilo, da so začeli otroci hoditi. Starejša dva sta držala vsak po enega mlajšega za roko. A kmalu so vsi obstali, ko da se jim je do slej sanjalo in ko je Ciril videl, kako je Marfa vzela v naročje Poljo, ta mali svezjen samih rut in cunj, je on prav tako storil z Natašo. In tako s šli k očetu: štirje otroci, sredi brezmejne noči, sredi vseh četrto vetrov, med visokim nebom in debelim snegom, v labirintu svetlobnih žarkov, ki so se križali in požirali, in ko šopi in snopi polegali in vstajali. In vendar ni bilo težko najti poti. Do smrti so bili utrujeni, oči so se jim zapirale, a že skozi majhno vežo so zapazili, da je stopal oče Semjon z družbi tujca pred njimi. Kar se je dogajalo krog njih, tega se niso zavedali. Šli so ko po globoki temni grapi. Stene na desni in stene na levi — vse je samo sebe pogoltnilo v temi. Le luč nad odprtino na vrhu so videli, le oče sta pred seboj: zvesto hoče po njegovih sledovih, sta stopala starejša dva z mlajšima dvema v naročju.

Graničarji, ki so zahodno od barjanske koč v službi, pripovedujejo, da sta na sveto noč, ko so bili vsi pri svojem božičnem drevesu zunaj pred barako, nenadoma stopila dva otroka v njih krog: deček in deklica, ki sta v svojih trudnih rokah držala dvoje mlajših otrok. In kar brez glasu, ne da bi bili vojaki, ki niso nič kaj dobro stražili to noč, kaj zapazili, sta oba iznenada stala pred božičnim drevesom: z napol za prtimi očmi, ko v sanjah. In za njima, tik pred hišo, se je u-taborila tolpa volkov, ki je ves čas sledila otrokom, prav tiho in zvesto ko psi. Ne da bi zapazila vojakov, sta stopala deček in deklica naravnost k drevesu. Šele tik pred njim, ko so jih zbegani klici predramili in zbudili iz sanj, v katerih je bilo brez dvoma to drevo, sta se popolnoma iztreznili.

Kako težko so se otroci zavedeli, kako so se tresli, ihteli in omedlevali — tega ne bodo vojaki svoj živ dan pozabili. Ne le, da so bili vsi štirje na smrt sestradani in ozeblji, in so od slabosti popadali na tla — prebudili so se tudi v resničnosti, kakor se mesečni človek zgubi v globino. Dokler so mogle njih oči gledati božično drevo, so bliščali v luč njegovih sve, ko da so prišli iz drugega sveta. Niesar niso mogli vojaki razumeti, kar so otroci začeli javljati pripovedovati: o očetu, kako je šel po luč, o njegovem blestečem se spremljevalcu in kako sta oba izginila v drevju — pač v tem božičnem drevesu. Vojaki so le videli, da so prišli štirje sestradani in ozeblji otroci k njim in nasitili in ogreli so jih, kot bi bili njih lastni otroci.

Ko se je drugi dan pojasnilo marsikaj, so morali vojaki vendarle pripoznati, da jih je nekaj čudovitega privedlo k njim. Nobeden izmed otrok ni bil v barjanski koči doživel jutra, zakaj v tisti sveti noči je nastopil tak hud mraz, kakor da bi moralo zmraziti vse karkoli je dihlo med nebom in zemljo. A ko so zvedeli novico o Semjonovi smrti, se je marsikdo spomnil zmedene zgodbe otrok in je spoznal, da je bival v tej noči Kristus na osamelem barju in je privedel k njim tiste, "ki je njih nebeško kraljestvo".

HEKTORJEV MEČ

: ROMAN :

Spisal RENE La BRUYERE

(15)

Ob mladi smrekovi hosti se je naša četa ustavila: merjaseva trdnjava je bila pred nami. Uzrla sem zalomljeno vejo, znak opredeljenja, ki je kazal ležišče in zaznamoval sled. Odpeli so pse, ki so drzno planili v goščavo; odmev njihovega lajanja se je razlegel v najbolj temne globeli tihotnih gozdnih dolin.

Da se ne bi merjasec že na ležišču postavil po robu, so lovci krenili za psi ter zagnali silen trušč, trobeč na svoje rogove in pokaje z lovskimi biči. Tudi jaz sem vpila z njimi vred; misel, da utegnem svoj šibki deklški "hu, hu!" preplašiti divjo zver, me je nemalo zabavala.

Merjasec, ki je bil še ves zaspan, se je počasi odločil za beg. Pulhal je tako mogočno, da smo ga čuli še od daleč.

Čut za razdalje in za ure me je poslej mignil. V brezumnem diru sem drevila z mladim peročnikom, skakaje malone tik zraven njega. Nekakšen vrtnec se je polasčal vsega mojega bitja in me je odnašal s seboj ob petju lovskih rogov.

Svet okoli mene se je po malem izpreminjal v bajko. Zibaje se v skakajočem diru svoje živati, sem zrla na vse to kakor na sanje. Spomini iz viteških romanov, ki mi jih je posojala kumica, so se trumoma zgrinjali name. Zdelo se mi je, da me je ugrabil kak paladin. Okrogle mize ali svetega Grala in da beži z menoj po lesovih stare Galije, polnih čarodajev in Meluzin.

Skakala sem preko seči, jarkov in grap; vse je so mi božale lice.

Neglasno se spominjam kratke dolinice, kjer sem morala preskočiti potok. Boječ se, da ne bi pala, me je Michel-Hector pridržal na sedlu; čutila sem, da so njegove žilave, drhteče roke objele moj pas dokaj bolj toplo, nego bi se spodobilo.

V daljavi pa je spremljal najino jahanje bri-pavi lajež pasje trope, ki se je skladno razlegal po lesovih.

Zdaj pa zdaj je nastala tišina in našla sem se sredi izgubljenih psov. A že so prihiteli lovci, ki so jih naganjali s korobači in s klicem: "Hurvari!... Išči! Hurvari!..." In spet je šla gonja po goščavi... vse naprej, vse naprej, brez konca in kraja.

Po sedmih ali osmih urah srdite gonje je merjasec ostavil šumo in krenil na plano. "Vol ce l'est!... Vol ce l'est!... Hoo! Hoo!..."

Michel-Hector se je sklonil k meni: "Za psi!" je kliknil. "Jahajte naravnost za psi: halali trobijo. Držimo ga..."

Te besede so me osvestile. Lov je dospel na jaso. Merjasec se je zakotalil kakor krogla. Še je za trenutek vstal, da bi zavrnil preganjalec. Ko sem se približala, je že usel; na tleh je hropel eden izmed psov z razparanimi prsi.

Merjasec se je prislonil k mlademu drevesu, da bi prodal svoje življenje kar moči drago. Sikal je, nepremično stoječ na mestu; le včasih je zatepal, zagnal se naprej in usekal s čekani med prve svojih sovražnikov. Mesarija, ki jo je napravil med psi, je bila strahovita. Groza je bilo gledati to debelo, mišičasto telo z naježeno dlako, te rdeče, besne oči in te drgečo-če ustnice... Zobje so mu zlovesče šklepetali, triogelni čekani in rilee so bili polni blata in krvi.

Zdaj sem razumela strah, s katerim je morala taka zver navdajati praznovorno ljudstvo srednjega veka, ki je videlo v merjaseh jeklenškovo podobo. A treba je bilo končati okrutni boj in zabraniti popolno zlesetkovanje pasjeja tropa.

Michel-Hector je izdrl lovski nož in je naskočil merjaseca v čelo.

Ženske tistega časa nismo bile plašljive lutke. Niti malo me ni izpreletelo ob pogledu na pošast; ko pa sem videla to smelost, se mi je od tesnobe skrčilo srce.

Gospod de Pontguion se je okristil s trenutkom, ko je eden izmed najbolj predznih psov popal merjaseca za uhelj. Zgrabil ga je za srednjo nogo, prevrnil ga — in prej, nego morem zapisati, je do ročnika zasidil bodalo zveri v bok.

Ščetinar je navalil na oficirja, ki je spretno odskočil; nato se je stresel, tebebil na kup suhega dračja, kakor je bil dolg in širok. Bil je mrtev.

"Bravo! Vrlo, Pontguion!" je vzkliknil polkovnik. "To vam je bil sunek z bodalom!... Mislim, Bog mi odpusti greh, da niti naši očetje za časa dobrega kralja Henrika niso u-mele lepše položiti merjaseca... Hejo, pikerji, zatrobite na vso sapo: halali je bil vreden, da se potrudite."

Po zgledu polkovnika so tudi ostali polva-bili hladnokrvnost in v nemo mladega moža.

Psi so planili na okrvavljeno truplo... Eden izmed slug jih je odgnal, odsekal desni parkelj ter ga podal Michelu-Hectorju, ki je imel pravico, da ga pokloni komur drago.

Vem, da mi ne bi verjeli, ako bi rekla, da se je le trenutek obotavljal, katero izmed tolike-ga števil plemenitih dam naj izbere za odlikovanje.

"Dovolite, gospodična," me je ogovoril, "da vam poklonim nogo merjaseca, ki sem ga pravkar položil. Sprejmite jo v dokaz mojega občudovanja in spoštovanja."

Fanfara so zatrobile napev "poklonitve nogo" in hrupno odobravanje se je začelo z vseh strani.

Stari polkovnik, z galantnostjo še mladenič, je stopil k meni in mi je uredil poklon, kakršni so bili v navadi za Richelieujevih dni:

(Dalje prihodnjic.)

Teheranska vlada proti upornikom

Iranski ministrski predsednik Ebr alim Hakimi je iranskemu parlamentu povedal, da bo zelo strogo nastopil proti upornikom, ki so postavili vladu v Azerbajdžanu in ne bo dovolil, da bi deželo uničili s terorjem, morjenjem in uporom. Rekel je, da ne bo nikdar priznal takimi imenovane azerbajdžanske vlade.

Rekel je, da se bo zopet obrnil na Združene države, Sovjetsko unijo in Anglijo, da čimprej odpokličejo svoje čete iz Irana. Dodal je še: "Se vedno nameravam iti v Moskvo," kjer imajo znanji ministri treh vellesil svojo konferenco.

Izguba nemških podmornic

Marinkalendern v Stockholmu, ki zaznamuje vse dogodke v mornariškem življenju, naznanja, da je Nemčija tekoma vojne izgubila 713 podmornic. Anglija in Japonska sta izgubili največ križark, namreč vsaka 30.

Male & Female—Help Wanted

OPERATORS
(MALE OR FEMALE)
HAND SEWERS
FINISHERS
Good Pay — Steady Work — Pleasant Working Conditions
Apply: LEE HY DRESS CO.
15 DUFFIELD ST., BROOKLYN
(247-253)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANCES

General dobil ločitev

General sir Claude Auchinleck, angleški poveljnik v Indiji je dobil ločitev zakona od svoje žene. Kot zapeljivec njegove žene je bil imenovan zračni maršal sir Richard Peirse, ki je bil nekoč zračni poveljnik v Indiji. Proti obdolžbi ni bilo nikakega ugovora. Stroške pa mora plačati general Peirse.

HELP WANTED ::

DIEMAKER
on SMALL DIES
\$1.85 OR MORE PER HOUR
DEPENDENT ON ABILITY
Steady work — Plenty overtime
JACOBY BENDER
161 SIXTH AVE., N. Y. C.
CA 6-2730

Blacksmith, Spring Fitter First-Floor Man

EXPERIENCED
Highest Wages — Steady Position
B & S AUTO SPRINGS
DA 9-6139; or DA 9-5687 after 6 PM
(243-249)

DIEMAKER
ON
STEEL RULE CLICKER
and PRINTING DIES
High Salary; Steady Position
A. B. C. DIES
742 Sixth Ave., (off 24th & 25th Sts.)
N. Y. C. — CH 2-0713
(243-249)

BUSINESS OPPORTUNITIES
Candy & Luncheonette
IZVRSTNO OKROŽJE
VIŠJE ŠOLSKI BUS IN TROLLEY
OBJEMALCI
MORAM ŽRTVOVATI ZMerno
Pokličite LE 4-9467
29 East 104th St. N. Y. C.
(243-249)

VESELA IN BLEŠEČA GLASBENA ROMANCA! ... JE NEKAJ POSEBNEGA, KJER SE DOGAMA V NAJBOLJ ZNANEM NEW-YORSKEM RENDEZVOUS-U ... PRESTOLICA BLAŠKA, VESELJA, LUBEŽNI, SMEHA IN GLASBE!

B. G. De SYLVA predstavlja
BETTY HUTTON v
"THE STORK CLUB"
z BARRY FITZGERALD-om * DON De FOE-om
Porruhu še pestra osebna odrska predstava
WOODY HERMAN IN NJEGOV ORKESTER in posebna privlačnost
BUDDY LESTER
PARAMOUNT
BROADWAY & 43rd STREET
NEW YORK

DELAVCE IŠČEJO

BAKERS
BENCH HANDS
APPRENTICES
MODERN SHOP
GOOD PAY — PERMANENT
Apply: GNOME BAKERS
320 E. 65th ST., N. Y. C.
(246-248)

CARPENTER

EXPERIENCED
IN SETTING UP JIGS AND
TAKING CHARGE OF PRODUCTION
Good pay; Steady job; Excellent opportunity for the right man.
CALL: MR. SAWYER
EV 9-3663
(246-252)

PORTER
FOR CLEANING BUILDING
Good pay; Steady job; Congenial surroundings
PERFECT UPHOLSTERY CO., INC.
54 BOND ST., N. Y. C.
Corner Bowery and Second St.
(246-252)

CABINET MAKERS or PATTERN MAKERS
EXPERIENCED ON
WOODWORK PRODUCTS
Light Work; Steady Job; Good pay
47-05 FIFTH STREET
LONG ISLAND CITY, N. Y.
ST 4-7851
(244-250)

HELP WANTED ::

ZENSKO DELO

STENOGRAPHER
TYPIST
EXPERIENCED or CAPABLE
INDUSTRIOUS BEGINNER
GOOD OPPORTUNITY
BU 8-7191
(245-251)

FINGERWAVER MANICURIST

ALL AROUND
OPERATOR
MUST BE EXPERIENCED
STEADY JOB
\$40 — \$45
PLUS COMMISSION
5 DAY WEEK
Apply
CHARM BEAUTY SALON
1044 OGDEN AVE., (corner 165th St.)
BRONX, N. Y. — JEROME 8-3140
(245-251)

ŽENSKA
V pomoč pri hišnim delu, rajši imamo, da spi noli. Lepa soba. To je priprazen dom, Dobra prilžnost za čisto, angleško govorečo žensko. Vprašajte takoj.
Pokličite SH 5-5115
(246-248)

WOMAN
WHO WANTS GOOD HOME
Care for 2 children for working mother. — NO HEAVY LAUNDRY. Sunday off. Good salary. Sleep in. Must be steady and reliable. References. — PL 5-3326 or call for interview at 20 E. 49th St., N. Y. C., c. 67 Friedman Art Store.
(242-248)

GIRL OR WOMAN
LIGHT HOUSEWORK
No children — Sleep in or out
NICE SALARY
CALL ALL WEEK
90 EAST 39th ST., BROOKLYN
Phone SL 6-0403
(243-249)

VOŠČILI ZA PRAZNIKE
Priloženo najdet MO za pol letno naročnino na list. Želim Vam vsele božične praznike in srečno Novo leto vsemu osebju. — Ant. Jordan, Millvale, Pa. Danipham, Mo. — Cenjeno uredništvo! Vam voščim vsele božične praznike in želim, da bi "Glas Naroda" imel več naročnikov v letu 1946. Ker vidim, da mi bo naročnina potekla zadnjega tega meseca, Vam pošljem za celo leto naročnino \$7, in tudi \$2, da bi izročili za slovenske reveže, ker so dosti prestali. Nimajo ne obutve ne kaj za oblečiti. Vas pozdravljam — Frank Chaligoi.

PAKETI slovenskim narodom
Mi rešujemo vaše skrb glede pošiljanja paketov preko morja in v no-trost. — ZAVILJANJE IN PRI-PRAVILJANJE BREZ GLAVOBOLA ZA VAS. — Mi prevzamemo katerokoli delo, najsi bo še tako malo.
TAYLOR MFG. CO., 2118 Second Ave.
N. Y. C. — ATwater 9-6371

GIRL FOR LAUNDRY
MACHINE PRESS OPERATOR
Experienced on Wearing Apparel
40 hour week — 75 cents per hour
Steady work — Pleasant working conditions — Apply now
ELITE FAMILY LAUNDRY
7808 BERGENLINE AVE.
NORTH BERGEN, N. J.
(244-250)

HOUSEKEEPER
EXCELLENT SALARY (OPEN)
Own room — Beautiful neighborhood
Cooking and Housework — Live in or out. — EXTRA!! Carfare furnished once a week to and from any city. Telephone (collect) before 9 AM or after 5 PM — MRS. GUYER
BOUND BROOK 267
(245-251)

GIRLS — WOMEN
FOR FACTORY WORK
STEADY WORK
PLEASANT WORKING CONDITIONS
SEE MR. SOALES
903 NEWARK AVE.
ELIZABETH, N. J.
(242-248)

OPERATORS
TO WORK ON ALL TYPE
MACHINES — PIECE WORK
Steady Work — Good Pay — Pleasant working conditions
APPLY IMMEDIATELY
ANNIN FLAG MFG. CO.
163 Bloomfield Ave., VERONA, N. J.
(242-248)

OPERATORS
EXPERIENCED ON SINGER Single and Double Needle Machines
BUTTON SEWERS and BUTTON-HOLES; — also HAND FINISHERS
Good pay; Steady work — Apply: PHILLIP RANDOLPH INC.
409 Ocean Ave., JERSEY CITY, N. J.
(243-249)

ATTENTION!! GIRLS — WOMEN
INTERESTED IN BECOMING
DRESS OPERATORS
WE WILL TEACH YOU
Also Experienced & Inexperienced
OPERATORS — FLOOR GIRLS — PRESSERS — FINISHERS on Dresses
Apply at BERTHA'S DRESS CO.
181-183 EHLSON ST., PATERSON, N. J.
(243-249)

CHOCOLATE DIPPERS
AND
CHOCOLATE PACKERS
Good pay; steady work; pleasant working conditions. — APPLY NOW
WEIDA'S CHOCOLATE CO.
210 Market Street, PATERSON, N. J.
(243-249)

FINISHER
EXPERIENCED ON
VELVET COLLARS
FOR LADIES COATS
Steady work; Pleasant working conditions. — Apply now.
GOLD BERG
41 Morris St., JERSEY CITY, N. J.
(243-249)

HELP WANTED ::
New Jersey ::
Automobile Painter Wanted
Also BODY and FENDER MAN
EXPERIENCED — \$60 PER WEEK
EXPERIENCED
— \$85 PER WEEK —
Steady work; Pleasant working conditions — Apply
RIVERSIDE AUTO BODY CO.
710 RIVER ST., PATERSON, N. J.
(247-253)

LABORERS
WANTED
FOR SLAUGHTER HOUSE
STEADY WORK
Apply FOOD FAIR STORES
Meat Packing Division
406 ALLEN ST., ELIZABETH, N. J.
(246-252)

HELP WANTED ::

Help Wanted (Female)

GIRLS **WOMEN**
OPERATORS
on SINGER MACHINE for
COATS and SUITS
STEADY WORK
CLAUDE COAT CO.
6 VARET ST., BROOKLYN

MENDER
on Infants & Childrens Sweaters
STEADY WORK — GOOD PAY
Pleasant Working Conditions
ELITE FASHION KNIT
250 MOORE ST., BKLYN, N. Y.
BMT Subway 14th St. Line to
Morgan Ave Station
(246-252)

HIŠINJA
Lahko kuhanje opoldne do večerje.
Oblan dom, prijetne razmere.
Dobra plača.
3025 SEDGWICK AVE., BRONX
blizu 231. ulice
Vprašajte takoj KI 3-6506
(246-253)

HIŠNA DELAVKA
SPI NOTRI DOBRA PLAČA
DOBRA SLUŽBA ZA SNAŽNO
ČISTO ŽENSKO
POKLIČITE TAKOJ
NAVARRE 8-6169
(246-252)

New Jersey ::
OPERATORS
WANTED ON PLAIN SEWING
SINGER MACHINES
Good pay; Steady work; Pleasant Working Conditions — Apply
ROTTENBERG
426 Bergenline Ave., UNION CITY,
New Jersey
(246-248)

OPERATORS
NEEDED NOW
EXPERIENCED OR WILL TRAIN
YOU
Good Pay; Steady Work; Pleasant Working Conditions — Apply
SALLY DRESS CO.
52 RYLE AVE., PATERSON, N. J.
(246-248)

Drapers & Finishers
EXPERIENCED ON
GOOD LINE OF DRESSES
Good pay; Steady work; Pleasant working conditions. Apply:
MORGAN DRESS CO.
1110 — 24th ST., NORTH BERGEN,
N. J. — Phone UNION 5-7512
(245-251)

HOUSEKEEPER
EXCELLENT SALARY (OPEN)
Own room — Beautiful neighborhood
Cooking and Housework — Live in or out. — EXTRA!! Carfare furnished once a week to and from any city. Telephone (collect) before 9 AM or after 5 PM — MRS. GUYER
BOUND BROOK 267
(245-251)

GIRL FOR LAUNDRY
MACHINE PRESS OPERATOR
Experienced on Wearing Apparel
40 hour week — 75 cents per hour
Steady work — Pleasant working conditions — Apply now
ELITE FAMILY LAUNDRY
7808 BERGENLINE AVE.
NORTH BERGEN, N. J.
(244-250)

GIRLS — WOMEN
FOR FACTORY WORK
STEADY WORK
PLEASANT WORKING CONDITIONS
SEE MR. SOALES
903 NEWARK AVE.
ELIZABETH, N. J.
(242-248)

OPERATORS
TO WORK ON ALL TYPE
MACHINES — PIECE WORK
Steady Work — Good Pay — Pleasant working conditions
APPLY IMMEDIATELY
ANNIN FLAG MFG. CO.
163 Bloomfield Ave., VERONA, N. J.
(242-248)

OPERATORS
EXPERIENCED ON SINGER Single and Double Needle Machines
BUTTON SEWERS and BUTTON-HOLES; — also HAND FINISHERS
Good pay; Steady work — Apply: PHILLIP RANDOLPH INC.
409 Ocean Ave., JERSEY CITY, N. J.
(243-249)

ATTENTION!! GIRLS — WOMEN
INTERESTED IN BECOMING
DRESS OPERATORS
WE WILL TEACH YOU
Also Experienced & Inexperienced
OPERATORS — FLOOR GIRLS — PRESSERS — FINISHERS on Dresses
Apply at BERTHA'S DRESS CO.
181-183 EHLSON ST., PATERSON, N. J.
(243-249)

CHOCOLATE DIPPERS
AND
CHOCOLATE PACKERS
Good pay; steady work; pleasant working conditions. — APPLY NOW
WEIDA'S CHOCOLATE CO.
210 Market Street, PATERSON, N. J.
(243-249)

FINISHER
EXPERIENCED ON
VELVET COLLARS
FOR LADIES COATS
Steady work; Pleasant working conditions. — Apply now.
GOLD BERG
41 Morris St., JERSEY CITY, N. J.
(243-249)